Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ✦ 2 февраль 1973 йил, жума ◆ 28 (15.502). ◆ Баҳоси 2 тийин.

ШУ КУННИНГ ҚАҲРАМОНЛАРИ

*

ҚИШЛОВ — СИНОВ

*

СУТ ЧАШМАСИ

*

ИЛҒОР ЧОРВАДОРЛАР

ДЎСТЛАР БИЛАН ЁНМА-ЁН

Тошкентдаги «Ёш гвардия» театрида Ўзбекистон кўрлар жамиятининг саккизинчи съезди очилди. Жамият правлениесининг раиси Қ. Примқулов ҳисобот доклади қилди.

Докладчи ва съезднинг бошқа делегатлари мамлакатимизда кўздан маҳрум бўлган кишилар ўзларини якка-ёлғиз сезмаётганликлари тўғрисида тўлқинланиб гапирдилар. Партия ва ҳукумат улар тўғрисида хормай-толмай ғамхўрлик қилмоқдалар, улар ҳамма ерда ва ҳамма жойда дўстларнинг ёрдамини сезиб турадилар. Жамият аъзолари пахта териш машиналарини ишлаб чиқишда актив қатнашмоқдалар, пластмасса, турли металл буюмлар ва бошқа муҳим маҳсулот турлари ишлаб чиқаришни ўзлаштирдилар, КПСС XXIV съезди қарорларини муваффақиятли амалга ошириш учун умум халқ курашига ўз ҳиссаларини қўшмоқдалар.

Съездда Ўзбекистон ССР социал таъминот министри В. С. Содиқова нутқ сўзлади.

Съезд жамият уставига қисман ўзгартишлар киритди, марказий органларининг янги составини сайлади.

1 февралда жамият ҳаётидаги шонли воқеа, жамият ташкил этилган куннинг 40 йиллигига бағишланган тантанали мажлис ўтказилди.

Гулдурос қарсаклар остида Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. М. Матчонов жамиятга республика олий Совети Президиумнинг Фахрий ёрлиғини топширди. У Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Совети номидан жамият аъзоларини самимий табриклади.

Бутунроссия кўрлар жамияти марказий правлениесининг раиси Б. В. Зимин, бошқа қардош республикалар жамиятларининг съездга ва юбилей мажлисига келган раҳбарлари ўзбекистонлик дўстларга қизғин салом топширдилар.

Тантанали мажлис қатнашчилари жамиятнинг барча аъзоларига мурожаат қилиб меҳнатдаги муваффақиятларни кучайтиришга, беш йиллик топшириқларини барвақт бажариш учун социалистик мусобақа байроғини янада баланд кўтаришга даъват этдилар.

Съезд ва тантанали мажлис ишида Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари М. Т. Турсунов, республиканинг бошқа раҳбар ходимлари қатнашдилар.

ҚУВОНЧЛИ ЯКУНЛАР, ЯНГИ ВАЗИФАЛАР

Совет кишилари инсониятнинг неча-неча авлодлари орзу қилган улуғ жамият коммунизмни бунёд этмоқдалар. Мамлакатимиз меҳнаткашлари КПСС XXIV съезди белгилаб берган улуғвор вазифаларни бажара бориб, коммунистик қурилишнинг ҳамма жабҳаларида катта муваффақиятларни қўлга киритмоқдалар. Она-Ватанимизнинг қону қардош халқлари СССРнинг шонли 50 йиллиги нишонланган зафарларга тўлиқ 1972 йилда айниқса баракали меҳнат қилдилар. Утган йил саноат, қишлоқ хўжалиги, фан ва маданиятда янги марралар, янги манзиллар забт этилган қутлуғ йил бўлди. Халқимизнинг маданий савияси, фаровонлиги яна ҳам ўсди. Экономиканинг техника тараққиётини белгилаб берувчи тармоқлари жадал суръатда ривожлантирилди. Янги завод ва фабрикалар, электр станциялар қурилди, каналлар қазилди, сув омборлари бунёд этилди. Шаҳарларимизнинг, қишлоқларимизнинг ҳусни-жамоли яна ҳам очилиб кетди, минг-минглаб оилалар янги, серфайз уйларга кўчиб чиқдилар. Қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари обиҳавонинг ноқулай келиши туфайли рўй берган қийинчиликларни мардона меҳнатлари ва матонатлари билан енгиб, мўл ҳосил етиштирдилар. Агар СССР ва Узбекистон ССР Марказий статистика бошқармаларининг халқ хўжалигини ривожлантириш 1972 йилги давлат планининг бажарилиш якунлари тўғрисидаги ахборотларни ўқисак, ундаги ҳар бир рақам, ҳар бир сўз буюк социалистик Ватанимиз шаънига, халқимизнинг бунёдкорлик ва яратувчилик меҳнати шаънига қасидадек янграб турибди. Узбекистон меҳнаткашлари рус, украин, қозоқ, туркман қирғиз ва бошқа қардош халқлар билан елкама-елка туриб Қизилқумда ва Қурама тоғларида олтин маъдани қазиб олиб мамлакатга ана шу қимматбаҳо металлнинг ёмбисини кўплаб тортиқ этдилар. Қум барханлари бағридаги конларда меҳнат қилаётган геологлар ва газчилар Узбекистон, Урта Осиё ҳамда мамлакатнинг йирик саноат марказларига арзон ва тежамли ёнилғини юбориб турдилар. Электр станцияларимиздан юртимизга нур таралиб тураверди. Тошкент, Чирчиқ машинасозлари қишлоқ хўжалигимизга ва экономиканинг бошқа тармоқларига мукаммал машиналар етказиб бермоқдалар. Металлургия ва машинасозлик саноатининг ишчи ва инженер-техник ходимлари беш йиллик режаларини яхши адо этмоқдалар. Республикамиз ишчилар синфи саноат маҳсулотини реализация қилиш ва энг муҳим буюмларнинг кўпчилигини ишлаб чиқариш бўйича 1972 йил давлат планини муддатидан илгари бажарди. Саноат ишлаб чиқариши 1971 йилдагига нисбатан 6,6 процент кўпайди. Меҳнат унумдорлиги 3,8 процент ошди.

Бу муваффақиятлар саноат, алоқа, транспорт корхоналарида ҳормай-толмай ишлаётган минг-минглаб новаторлар, ишлаб чиқариш жонкуярларининг меҳнати самарасидир. Бу беш йиллик планларини муддатидан илгари бажаришга бел боғлаган ва сўзининг устидан чиқиш учун жон куйдириб ишлаётган тошкентлик тўқимачилардан Евгения Губина ва Буолма Жўраева сингари ватанпарвар ташаббускорларининг меҳнати ва ҳиммати мевасидир, бу партия ва ҳукуматимизнинг беш йилликнинг ҳал қилувчи йилида социалистик мусобақани янада авж олдириш ҳақидаги даъватига «лаббай» деб жавоб берган индустриямиз марди-майдонларининг шижоати ва ғайратининг ажойиб якунидир.

Биз саноатимиз ишининг қувончли якунлари билан фахрланар эканмиз, лекин бу соҳада камчиликлар ҳам содир бўлаётганлигини рўй-рост айтиб ўтмоғимиз керак. Умумиттифоқ Газ ва химия саноати министрликларига қарашли бир қанча корхоналар йиллик планларининг уддасидан чиқа олмадилар. Станоксозлик ва асбобсозлик саноати министрлиги заводларида ҳам планнинг энг муҳим топшириқлари бажарилмай қолди. Умуман республика саноати йиллик планни ошириб бажарган бўлса ҳам баъзи корхоналар маҳсулотни реализация қилиш, буюмларнинг энг муҳим турларини ишлаб чиқариш планларини бажара олмади, мавжуд ишлаб чиқариш қувватларидан яхши фойдаланилмади, янги ишга туширилган цехлар, ускуналар қуввати суст ўзлаштирилмоқда.

Уртоқ Л. И. Брежнев Кремлнинг Съездлар Саройидаги тантанали мажлисда «Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг 50 йиллиги тўғрисида»ги докладида қуйидагиларни таъкидлаб ўтган эди: «Ҳозирги вақтда асосий вазифа — ориентацияни кескин равишда ўзгартиришдан, хўжалик юритишнинг интенсив методларини ишга солишдан ва шу йўл билан экономиканинг самарадорлигини жиддий суръатда оширишдан иборат. Бунда гап меҳнат унумдорлигини ошириш ва фан-техника тараққиётини жадаллаштириш йўли билан, ишлаб турган ишлаб чиқариш қувватларидан тўлароқ фойдаланиш йўли билан, хўжаликка сарфланган ҳар бир сўмдан, фойдаланилаётган металл, ёқилғи, цемент, ўғитнинг ҳар бир тоннасидан кўпроқ самара олиш йўли билан экономикани тобора юксак даражада ўстириш тўғрисида бораётир».

Капитал қурилиш соҳасида ҳам катта муваффақиятлар қўлга киритилди. Сирдарё ГРЭСида 300 минг киловатт қудратли блок ишга солинди. Чорвоқ ГЭСининг 150 минг киловаттли турбинаси энергия бера бошлади. Тошкент метрополитени қуришга киришилди. Саноат корхоналарининг қувватлари оширилди. Сув хўжалиги объектларини қуришда янги муваффақиятлар қўлга киритилди.

Миллий даромад ўтган йили 6,2 процент кўпайди. Ишчи ва хизматчиларнинг ўртача ойлик иш ҳақи ҳам ошди. Аҳолига маданий-маиший хизмат кўрсатиш яхшиланди. 100 мингта квартирага меҳнаткашлар кўчиб кирдилар. 600 минг кишининг уй-жой шароити яхшиланди.

Бутун совет халқи қатори республикамиз меҳнаткашлари ҳам 1973 йил халқ хўжалик планларини бажаришга катта ғайрат билан киришдилар. Узбекистон ишчилар синфи, колхозчи-деҳқонлар ва шонли зиёлиларимиз беш йиллик планининг муваффақиятли адо этилиши 1973 йилдаги ишимизга кўп жиҳатдан боғлиқ эканлигини яхши биладилар. Шунинг учун ҳам улар беш йилликнинг ҳал қилувчи йилида катта зафарларга эришмоқ учун ҳормай-толмай ишламоқдалар.

Фарғоналик чевар сут соғувчилар

Суратларда: (юқоридан) Фарғона область Олтиариқ районидаги «Партия XXII съезди» колхозининг сут соғувчилари ўзларига биркитилган ҳар бир соғин сигирдан кўплаб сут соғиб олишда намуна кўрсатиб ишлашмоқда. Ш. Юсупова, Н. Қобулова, Қ. Қодирова, Х. Эмяминовалар шулар жумласидандир. Уртадаги ва пастки суратда эса шу областнинг Охунбобоев районидаги «Оқ олтин» колхози сут-товар фермасининг пешқадамлари О. Мадалимова ва С. Тўрақуловалар.

А. Тўраев фотолари.

Чорвачилик—зарбдор фронт

МАСЪУЛИЯТЛИ ДАМЛАР

Чорвадорлар ҳаётида энг масъулиятли, долзарб кунлар давом этмоқда. Ҳамма ёқда қиш совуғи ҳукмрон. Аммо тадбиркор чорвадорларимиз сира саросимага тушаётганлари йўқ. Аксинча, зўр қатъият, уюшқоқлик ва жипслик билан мардонавор меҳнат қилмоқдалар. Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг 1973 йил халқ хўжалик планларини муваффақиятли бажариш юзасидан чорвачилик ходимларининг Бутуниттифоқ социалистик мусобақасини авж олдириш ҳақидаги чақириғи чўпонлар, молбоқарлар ва сигир соғувчиларнинг меҳнат ғайратини янада кучайтириб юборди.

Колхозимиз ҳар бир аъзоси шу кунларда чорва қишловини бенуқсон ўтказишда ферма ходимларига, чўпон-чўлиқларга яқиндан ёрдам кўрсатмоқда. Хўжалигимиздаги 1100 бошдан ортиқ қорамол, 3200 бош қоракўл қўй, барча от, туялар, паррандалар колхозчиларимизнинг зўр меҳр-муҳаббати, ғамхўрлиги билан қуршаб олинган. Ҳар бир туёқ яхши парвариш қилиняпти. Чорва моллари тўқ, бақувват бўлса, у совуққа шунчалик чидамли бўлади.

Бу муҳим ва масъулиятли вазифани чуқур тушунган ҳолда қишловни камоматсиз ўтказиш, ҳар бош туёқни кўз қорачиғидек сақлаш тадбирларини кўрмоқдамиз. Коммунист Остон Тўраев мудирлик қилаётган қорамолчилик фермасида чорва қишловига айниқса катта ҳозирлик кўрилган эди. Ферма коллективи 2250 тонна дағал хашак, 1570 тонна беда пичани, кўплаб силос, сенаж жамғариб қўйганди. Эндиликда бу ем-хашакларнинг ниш хўрди ҳам нес-нобуд қилинмай молларга едирилмоқда. Ж. Саидов, У. Рўзиев, С. Солиев каби молбоқарлар гўштга топшириладиган молларнинг вазнини оширишда катта тажриба тўплаганлар. Улар чорва вазнини оширишда илғор усуллардан кенг фойдаланмоқдалар. Натижада ҳар бош қорамолнинг вазни 370-380 килограммга етказилиб гўштга топширилмоқда. Колхозимиз давлатга 250 центнерга яқин семиз гўшт топшириб, биринчи квартал планини ошириб адо этди.

Ўтган хўжалик йилида моҳир чорвадор Тўймурод Жўраев бошлиқ маккажўхоричилик бригадаси ажойиб бир тажрибани синовдан ўтказди. Бригада маккажўхорига лавлаги уруғини аралаштириб экди. Маккажўхори майсаларига механизация ёрдамида ишлов берилди. Одатдагидек озиқлантирилди, суғорилди. Тажрибакор бригада дастлаб маккажўхори пояси ни дони билан ўриб-йиғиб олди. Сўнгра лавлагининг парвариши давом эттирилди. Йил охирида ҳар гектар ердан 800 центнердан, жами 1042 тонна лавлаги ҳосили кўтарилди. Ҳозирги вақтда бу лавлаги соғин сигирларга берилаяпти ва мўл-кўл серқаймоқ сут соғиб олинмоқда.

Қишда ҳам ёздагидек кўп сут соғиб олишда М. Янгиева, М. Сайлиева, К. Ғофуровалар алоҳида юқори кўрсаткичларга эришаётирлар. Халқимизда сигир боқими—сут оқими деган ҳикматли гап бор. Юқорида номлари тилга олинган сут соғувчиларимизнинг ҳалол меҳнати туфайли 315 бош соғин сигирнинг ҳар биридан кунига 12-15 литрдан ва ҳатто ундан ҳам ошириб серқаймоқ сут соғиб олинаётир. Қиш фаслида соғин сигирларга янада яхши эътибор билан қарашга тўғри келади. Сигирларнинг бир қисми чимхўр бўлиб қолади. Бундай сигирларнинг рационини ўзгартириш лозим. Акс ҳолда улар маҳсулдорлигини камайтириб юбориши мумкин. Чорвадорларимиз ўртасида кўп ва серқаймоқ сут олиш чораларини кўриш, чорва молларини тез семиртириш юзасидан ўзаро социалистик мусобақа ташкил этилган. Мусобақа шартларининг бажарилиши ҳар ўн кунда якунланиб турилади. Илғорлар тажрибаси оммалаштирилади, ғолиблар рағбатлантирилиб борилади.

Колхозимизда қўйчилик ҳам салмоқли ўрин тутади. Бу йилги қиш шароитида қўйчивонларга ҳар томонлама ғамхўрлик қилиш лозим. Чўпонларимиз бултур совлиқларнинг ҳар юз бошидан 120 тадан қўзи олишган эди. Тўққизинчи беш йилликнинг ҳал қилувчи — 1973 йилида ҳар юз бош қўйдан 130 тадан соғлом қўзи олиш ҳақида оширилган мажбурият қабул қилинади. Партия ва ҳукуматимиз қўйчиликнинг равнақи йўлида тинмай ғамхўрлик қилиб келмоқда. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев таъкидлаганидек, «Қўйчиликка муносабатни тубдан ўзгартириш керак. Бу тармоққа мустаҳкам негиз яратиб бериш, унга капитал маблағлар, техника, қурилиш материаллари ажратиб бериш, чўпонларни, қўйчиликда ишлаб турган ходимларнинг ҳаммасини ардоқлаб, уларга ҳар доим ғамхўрлик қилиш зарур».

Бу улуғвор вазифани бажариш, қўйчиликни юксалтириш ҳар бир чўпон-чўлиқнинг муқаддас бурчи, шон-шараф иши бўлиб қолмоқда. Хўжалигимиз қўйлари ҳозирги вақтда Ўртачўл яйловларида боқилаётир. Чўпонлар иссиқ кийим-кечаклар, озиқ-овқатлар, барча зарур воситалар билан таъминланган. Қоракўл қўйларнинг ҳар бошини зўр меҳр-муҳаббат билан парваришлаш чўпонларимиз зиммасига топширилган. Улар ўз бурчларини ҳалол, сидқидилдан бажармоқдалар. Ҳозирги қиш-қировли кунларда зўр мардлик, жасорат намуналарини кўрсатмоқдалар.

Биз чорвадорлик касбини улуғлаймиз. Қишловни тўқ, иссиқ ўтказамиз, жамоат чорвачилигини юксалтириш учун барча чора-тадбирларни амалга оширамиз. Мақсадимиз беш йилликнинг ҳал қилувчи йилида аҳолига ҳар қачонгидан ҳам кўпроқ гўшт, жун, қоракўл тери ва бошқа хил чорва маҳсулотлари етказиб беришдан иборатдир. Бунинг учун барча шарт-шароитлар, резерв ва имкониятларга эгамиз. Фақат сидқидилдан меҳнат қилиш, ҳормай-толмай ишлашимиз лозим. КПСС XXIV съезди қарорлари бизни шунга даъват этади.

Ҳ. ОБИДОВ,
Бухоро область Свердлов районидаги Охунбобоев номли колхоз раиси.
З. ШАРИПОВ,
колхоз партия ташкилотининг секретари.
О. ТЎРАЕВ,
колхоз сут-товар фермаси мудири.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

НАМАНГАН ОБЛАСТИНИ ЛЕНИН ОРДЕНИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Область меҳнаткашлари халқ хўжалигини ривожлантириш ва айниқса пахта етиштириш соҳасида эришган катта муваффақиятлари учун **Наманган области Ленин** ордени билан мукофотлансин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Н. ПОДГОРНИЙ.
СССР Олий Совети Президиумининг Секретари
М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль. 1973 йил, 1 февраль.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА УЧРАШУВ

31 январда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети секретари М. А. Суслов, КПСС Марказий Комитетининг секретари К. Ф. Катушев ва КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико Вьетнам Меҳнаткашлар партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Вьетнам Демократик Республикаси бош министрининг ўринбосари ва ташқи ишлар министри Нгуен Зуй Чинь билан учрашдилар.

Суҳбат чоғида СССР билан ВДР ўртасида қардошларча дўстлик ва ҳамкорлик муносабатларини янада ривожлантириш масалалари, урушни тўхтатиш ва тинчликни тиклаш тўғрисида яқинда Парижда имзоланган битим асосида Вьетнамдаги аҳвол, шунингдек ҳар икки томонни қизиқтирувчи бошқа бир қанча масалалар муҳокама қилинди.

Учрашув самимий, дўстона вазиятда ўтди. Учрашувда ВДРнинг СССРдаги элчиси Во Тхук Донг билан Жанубий Вьетнам Республикасининг СССРдаги элчиси Данг Куанг Минь қатнашдилар.

БУЮК БИРДАМЛИК

И. А. Лихачев номли Москва автомобиль заводининг кўп минг кишилик коллективи 31 январь куни вьетнамлик дўстларни самимий, қардошларча кутиб олди. Заводнинг инструмент цехида вьетнам халқининг ғалабасига — Вьетнамда урушни тўхтатиш ва тинчликни тиклаш тўғрисидаги битим имзоланишига бағишланган митинг бўлиб ўтди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги партия контроли комитетининг раиси А. Я. Пельше, КПСС Марказий Комитетининг секретари К. Ф. Катушев, шунингдек Москва шаҳар партия комитети секретари Л. А. Борисов, корхонанинг, завод партия ва жамоат ташкилотларининг раҳбарлари президиумга чиқдилар.

Вьетнам Меҳнаткашлар партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ВДР Бош министрининг ўринбосари, ташқи ишлар министри Нгуен Зуй Чинь, ВДРнинг СССРдаги элчиси Во Тхук Донг, Жанубий Вьетнам Республикасининг СССРдаги элчиси Данг Куанг Минь, вьетнамлик бошқа ўртоқлар улар билан бирга президиумга чиқдилар.

Завод партия комитети секретарининг ўринбосари А. Ф. Корчагин митингни очиб таъкидладики, барча совет кишилари каби автозаводчилар ҳам Вьетнам диёрида тинчлик ўрнатилганлигидан самимий хурсанддирлар. Совет кишиларининг фикр ва ҳис-туйғулари, уларнинг шу муҳим воқеага муносабати вьетнамлик дўстлар шарафига берилган зиёфатда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев сўзлаган нутқда ва унинг Вьетнам Меҳнаткашлар партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Марказий Комитет секретари ўртоқ Ле Дик Тхо билан қилган суҳбатида яққол ва ёрқин ифодалаб берилгандир.

Заводимизнинг ишчилари, деди ўз нутқида ишчи, коммунистик меҳнат зарбдори А. К. Лесин, Вьетнамда урушни тўхтатиш ва тинчликни тиклаш тўғрисида битим имзоланганлиги ҳақидаги хабарни ғоятда мамнуният билан кутиб олдилар.

Митингда сўзга чиққан қуюв корпусининг бошлиғи Е. И. Островинструментал цехининг наладчиги Наташа Моисеева вьетнамлик меҳмонларга ва улар орқали вьетнамлик ҳамма ёшларга қизғин салом топширдилар.

Шундан кейин йиғилиш аҳли самимий кутиб олган ўртоқ Нгуен Зуй Чинь сўзга чиқди. У митингда сўзлаш имконияти берилганлиги учун ташаккур айтди, шу минбардан туриб ҳозир айтилган оташин сўзлар учун, Вьетнамда урушни тўхтатиш ва тинчликни тиклаш тўғрисидаги битим имзоланиши муносабати билан вьетнам халқи билан бирга ғалаба нашъасини сураётган бутун совет халқи учун самимий миннатдорчилик изҳор этди.

Мана шу катта, қудратли мадад, катта самарали ёрдам учун Вьетнам Меҳнаткашлар партияси, ВДР ҳукумати ва бутун Вьетнам халқи номидан Совет Иттифоқи Коммунистик партияси, Совет ҳукуматига ва бутун қардош совет халқига самимий миннатдорчилигимизни изҳор этишга рухсат бергайсиз деди Нгуен Зуй Чинь.

Брежнев, Подгорний ва Косигин ўртоқлар 27 январь куни бизнинг партия-давлат раҳбарларимизга йўллаган табрик телеграммаларида империализмга қарши курашда эришилган шу муҳим ғалаба ўзининг ажралмас ҳақ-ҳуқуқлари учун курашаётган ва жаҳондаги барча про[illegible]грессив кучларнинг мададига суян[illegible] ётган халқнинг хоҳиш-иродасин[illegible] ҳозирги кунларда ҳеч қандай ку[illegible] синдира олмаслигининг яққол дал[illegible]лидир, деб қайд этдилар.

Мен ҳозиргина бу ерда сўзга чи[illegible]қиб бу бизнинг умумий ғалабами[illegible]дир, деб таъкидлаган ўртоқларнин[illegible] фикрига тамоман қўшиламан. Ғал[illegible]бага эришишга заводингиз коллекти[illegible]ви ҳам ҳисса қўшди. Коллекти[illegible] вьетнам халқининг курашини ғоят[illegible] хайрихоҳлик билан кузатиб борди [illegible] уни қизғин қўллаб-қувватлади, ишч[illegible] ва инженер-техник ходимлар кат[illegible] отрядини тайёрлашда бизга ёрда[illegible] берди.

Шимолий Вьетнамда барча ку[illegible] қувватлар уруш етказган жароҳа[illegible]ларни тезрок даволашга халқ хўж[illegible]лигини тиклаш ва ривожлантириш[illegible] қудратли ва яшнаётган социалисти[illegible] жамият қуришга йўлланишидан ибо[illegible]рат вазифа турибди.

Вьетнам халқи интернационализ[illegible] ҳис-туйғуларини вьетнам халқинин[illegible] миллий нажот учун қаршилик кўр[illegible]сатиш урушида ва Шимолий Вье[illegible]намда социализм қуриш ишида вье[illegible]нам халқига сиз ва бутун совет ха[illegible]қи кўрсатган қимматли ёрдам [illegible] мададларни абадул-абад ёдида са[illegible]лайди.

Митинг қатнашчилари қардо[illegible] вьетнам халқи билан бирдам экан[illegible]ликлари тўғрисида якдиллик била[illegible] резолюция қабул қилдилар. (ТАСС)

ПАРТИЯ ТУРМУШИ

ПАРТИЯ ТОПШИРИҒИ

Партия ташкилоти коммунистларнинг ғоявийлиги, активлиги ва фидокорлиги билан кучли. Коммунистлар қанчалик ташаббускор ва ишчан бўлса, партия ташкилотининг таъсири ҳам шу қадар кучли бўлади. Ана шу сабабли бошланғич партия ташкилотлари партия аъзолари ва аъзоликка кандидатларни ҳар доим юксак активлик ва интизомлилик руҳида тарбиялашга даъват этилганлар. КПСС XXIV съезди партия қурилиши соҳасида белгилаган йўл партия раҳбарлиги методларини такомиллаштиришга, партия ҳаётида ленинча нормаларга қатъий риоя қилишга, партия сафларини янада жипслаштириш ва омма билан алоқаларни мустаҳкамлашга, коммунистларни ғоявий эътиқод руҳида тарбиялашга, уларнинг партия Программаси ва Устави талабларини бажариш учун масъулиятини оширишга қаратилган.

Коммунистларнинг активлигини ва ташаббускорлигини оширишнинг турли формалари мавжуд. Шулардан муҳими партия топшириғидир. Партия топшириғи ҳар бир коммунистнинг бошланғич ташкилот фаолиятидаги иштирокини белгиловчи асосий мезон ҳисобланади. Ана шу сабабли ҳар бир коммунист ўз ташкилоти ҳаётида фаол иштирок қилиб, конкрет топшириққа эга бўлиши ва уни ҳар доим сидқидилдан бажариши лозим.

Қорақалпоғистон область партия комитети барча бошланғич партия ташкилотлари диққат-эътиборини ана шу муҳим ишга қаратмоқда. Тўрткўл, Беруний ва Қўнғирот районларидаги бошланғич ташкилотларнинг шу соҳадаги иши айниқса ибратли бўляпти. Бу ерда ҳар бир коммунист доимий партия топшириғига эга. Бошланғич партия ташкилотларида ўзаро талабчанлик, принципиал танқид ва ўз-ўзини танқид вазияти вужудга келтирилган. Барча коммунистлар ўз ишида ва хулқ-атворида КПСС Программаси ва Уставига қатъий риоя қилишларига, ишлаб чиқаришда ва ижтимоий-сиёсий ҳаётда авангардлик ролини амалда бажаришларига, партия топшириқларига виждонан қараб, доимо ўзларининг сиёсий билимларини ошириб боришларига эришмоқдалар.

КПСС XXIV съезди ва Марказий Комитет май Пленумининг партия ҳужжатларини алмаштириш тўғрисидаги қарорлари партиямизнинг сиёсий ва ташкилотчилик ишларини янада такомиллаштиришда, коммунистларнинг активлигини, ташаббуси ва интизомини оширишда муҳим роль ўйнамоқда. Ҳозир барча коммунистлар бу муҳим ташкилий-сиёсий ишга тайёргарлик кўришда актив иштирок қилаётирлар.

«Партия пассивликка ва лоқайдликка тоқат қилиб туролмайди. Башарти сен коммунист экансан, сенинг вазифанг қийинчиликлар олдида чекиниш, қолоқ кайфиятларга берилиш эмас, балки партиянинг онгли ва актив жангчиси бўлишдан иборат», — деган эди ўрток Л. И. Брежнев КПСС Марказий Комитетининг партия XXIV съездига Ҳисобот докладида.

Автоном республика коммунистлари ишлаб чиқаришда, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтиришда ташаббускор бўлаётирлар. Тажрибали коммунист Отажон Худойберганов ва Абдулла Олимовлар раҳбарлик қилаётган Максим Горький номли совхоз ва «Қирққизобод» колхози, Ернiёз Панoев директорлик қилаётган «Маданият» совхози коммунистларининг ибратли ишлари диққатга сазовордир. Бу колхоз ва совхоздаги ҳар бир коммунист конкрет партия топшириғига эга. Топшириқларнинг бажарилиши партия йиғилишларида ва партикомда вақти-вақти билан муҳокама қилиб турилади.

Ҳар қандай топшириқ ижроси билан кучли. Партия топшириғининг бажарилишини қаттиқ назорат қилиб бориш коммунистларнинг активлигини оширишда, уларнинг масъулиятини кучайтиришда муҳим роль ўйнайди, интизомни мустаҳкамлайди. Сўнгги икки йил мобайнида барча бошланғич партия ташкилотлари ҳисобида турган коммунистларнинг тўрттадан бири партия йиғилишларида ўзларига берилган партия топшириқларини қандай бажараётганликлари ҳақида ҳисоб бердилар. Бу масала район ва шаҳар партия комитетлари бюро мажлисларида ҳам диққат марказида бўляпти. Нукус шаҳар ва Тахтакўпир район партия комитетлари маҳаллий Советлар, комсомол ва касаба союз ташкилотларига сайланган коммунистларнинг ўзларига берилган топшириқларни қандай бажараётганликлари ҳақидаги масалани бюро мажлиси кун тартибига киритдилар. Шунингдек, бир қатор шаҳар ва район партия комитетларида маҳаллий ва район Советлари депутатларининг фаолияти ҳақидаги масалалар ҳам атрофлича муҳокама қилинди.

Чапаев номли совхоз партия комитетининг фаолияти Қўнғирот район партия комитети бюросида муҳокама қилинди. Бу хўжалик партия ташкилотида коммунистлар билан ишлашда изчиллик етишмас эди. Кўпчилик коммунистлар партия топшириғига эга эмас, топшириқларнинг бажарилиши назорат қилиб борилмас эди. Натижада партия аъзолари ўртасида интизом пасайиб кетди. 1965 йилдан КПСС аъзоси, механик Ж. Бахтикереев суҳбат чоғида айрим ҳолларда йиғилиш ўтказилиш тўғрисидаги хабар коммунистларга вақтида етказилмаётгани сабабли ўзининг 12 та партия йиғилишидан фақат 7 тасигагина қатнашгани ҳақида гапириб берди. Текширишда бошланғич партия ташкилотининг партия топшириқларининг бажарилишини мунтазам назорат қилиб бормаётганлиги маълум бўлди. Район партия комитети совхоз партия ташкилоти фаолиятини яхшилашга ёрдам берди. Ҳозир бу ташкилотда аҳвол ўзгариб боряпти.

Қўнғирот район партия комитети ўз ҳисобидаги 1709 коммунистдан 1497 киши доимий, бошқа коммунистлар эса вақтинча партия топшириғига эга, деб маълумот берган эди. Партия ҳужжатларини алмаштиришга тайёргарлик давомида ўтказилган якка тартибдаги суҳбатлар пайтида бир қатор коммунистларнинг ўзларига берилган топшириқларни бажармаётгани маълум бўлиб қолди. Райком бюроси мажлисида бу аҳвол муҳокама қилинди. Ҳозир бюро мажлиси қарори изчиллик билан амалга оширилмоқда. Ҳар бир коммунистнинг доимий ёки вақтинча партия топшириқларини қандай бажараётгани қ..тиқ назорат қилиб борилялти.

Бошланғич партия ташкилотларида партия топшириқларининг бажарилишини назорат қилиб бориш даставвал у ёки бу партия топшириқларини тақсимлашдан бошланади. Бизда доимий топшириқлар партия комитети, партия ташкилотлари бюро мажлислари ёки коммунистларнинг йиғилишлари қарори билан тасдиқланади. Партия топшириқларининг бажарилишига эришишда коммунистларнинг масъулияти кучайтирилмоқда. Бир коммунистнинг икки-уч ёки ундан ҳам кўп топшириққа эга бўлгани ҳолда бошқа бир коммунистнинг ҳеч қандай топшириқсиз юришига йўл қўйилмаётир. Максим Горький номли совхознинг М. Горький номли бўлими бошланғич партия ташкилотида (секретари М. Жуманиёзов) партия топшириқлари қуйидагича тақсимланган. Мазкур ташкилот ҳисобида 51 коммунист бор. Улардан етти киши партбюро аъзоси, 9 киши касаба союз ташкилоти цех комитети составига, 4 киши халқ контроли группаси составига сайланган, 3 киши редколлегия аъзоси, 4 киши техника комиссияси ҳамда шикоят ва аризаларни текширувчи комиссия аъзолари, 6 киши пропагандист, 7 киши сиёсий ахборотчидир. Булардан ташқари, 11 коммунист совхоз партия комитети, ишчилар комитети, халқ контроли группаси, деворий газета редколлегияси ва турли комиссиялар составига кирган. Бўлим коммунистлари ишлаб чиқаришда авангардлик ролини бажариб, ўтган йилнинг муваффақиятли якунланишига эришдилар. Бўлимда ҳар гектар ердан 32,5 центнердан ҳосил топширилиб, пахта тайёрлаш йиллик плани 126,5 процент қилиб бажарилди.

Нукус шаҳридаги мебель фабрикаси партия ташкилоти коммунистлар билан ишлашни тубдан яхшилади. Бу ерда партия аъзоларига берилган топшириқлар қандай бажарилаётгани ҳақида коммунистларнинг ҳисоботлари партия йиғилишларида мунтазам тинглаб борилялти. Корхонадаги барча коммунистлар конкрет партия топшириғига эга. Улар айни пайтда ишлаб чиқариш топшириқларини ҳам доимо ошириб бажараётирлар.

Тажриба шуни кўрсатмоқдаки, баъзи бошланғич партия ташкилотларида коммунистларга топшириқлар беришда изчиллик етишмаяпти. Айрим ташкилот секретарлари эса партия аъзоларига топшириқлар беришда нўноқлик қилаётирлар. Натижада баъзи коммунистларга уларнинг қобилияти, билим даражаси ва тажрибасини эътиборга олмаган ҳолда бир неча топшириқ берилиши билан бирга кўпчилик коммунистлар ҳеч қандай топшириқсиз қолмоқда. Бундай аҳвол айниқса Чимбой, Шуманай, Кегайли районлари партия ташкилотларида рўй беряпти. Бу эса ўз навбатида коммунистларнинг активлигини оширишга салбий таъсир кўрсатмоқда.

Бошланғич ташкилотлар партиянинг асосидир. Меҳнат коллективларининг муваффақиятли ишлаши кўп жиҳатдан шу ташкилотларнинг ташаббусига, жанговарлиги ва сабот-матонатига боғлиқдир. Партия ҳужжатларини алмаштиришга қизғин тайёргарлик кўрилаётган айни пайтда ҳар бир ташкилотда коммунистларнинг ишлаб чиқаришдаги вазифаларига ва партия топшириқларига қандай муносабатда бўлаётгани, ўзининг ғоявий-сиёсий билимини қандай ошираётгани каби масалалар диққат марказида бўлиши лозим. Бу — корхона, муассаса, колхоз ва совхозларнинг ҳамма ишларида партия таъсирини кучайтиришда, коммунистларни тарбиялашни яхшилашда катта роль ўйнайди.

Қорақалпоғистон Автоном республикаси қишлоқ меҳнаткашлари ўтган йилни муваффақиятли якунладилар. Рўй берган табиий қийинчиликларга қарамай, давлатга 270 минг тоннадан зиёд пахта, салкам 74 минг тонна шоли сотишга ва қишлоқ хўжалигининг бошқа тармоқлари бўйича йиллик планларнинг ошириб уддаланишига эришдик. Бу муваффақиятларда ташаббускорлик кўрсатиб ишлаётган коммунистларнинг роли бениҳоят катта бўлди. Шуниси диққатга сазоворки, жамоат ишларида активлик кўрсатган, партия топшириқларини мунтазам бажариб келган коммунистлар ишлаб чиқаришда ҳам авангардлик қилдилар, юбилей йили учун олган шахсий мажбуриятларини ошириб бажардилар. Область, шаҳар ва район партия комитетлари ҳар бир коммунистнинг фаолият мезони бўлган партия топшириқларига муносабатини яхшилашга, партия раҳбарлиги методларини такомиллаштиришга, партия ҳаётида ленинча нормаларга қатъий риоя қилишга, партия сафларини янада жипслаштириш ва омма билан алоқаларни мустаҳкамлашга эътиборни кучайтираверади.

Қ. КАМОЛОВ,
Ўзбекистон Компартияси Қорақалпоғистон область комитетининг биринчи секретари.

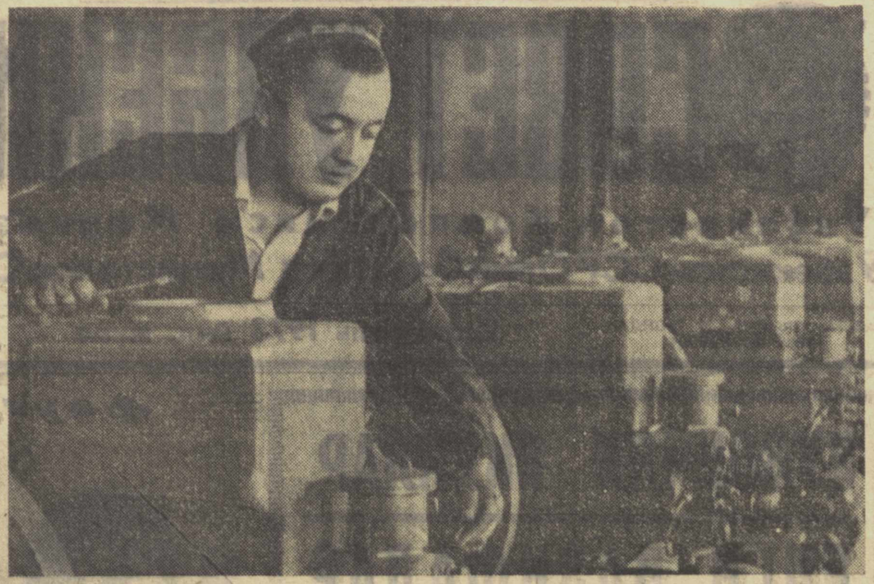

АНДИЖОНДАГИ машинасозлик заводи коллективи ишлаб чиқараётган маҳсулотлар чет мамлакатларга ҳам жуда манзур бўлмоқда. Ҳозирги вақтда завод маркаси солинган «Андижанец» насосларини 25 мамлакат сотиб олмоқда. Суратда: шу корхонанинг коммунистик меҳнат зарбдори слесарь-йиғувчи Абдуқодир Ваҳобов иш устида.
В. Сироткин фотоси.

Волга бўйидаги улуғ ғалабанинг ўттиз йиллиги

БУЮК ҒАЛАБА

Улуғ Ватан уруши тугаганига анча йил бўлди. Бу ғалаба бутун дунёга империализм кучларидан социализм кучларининг устунлигини намойиш қилди. 1942 йил июль ойи ўртасидан 1943 йилнинг 2 февралигача давом этган Сталинград жанги уруш йилларидаги энг ҳаяжонли воқеалардан бири бўлган эди. Ана шу улкан жангда 2 миллиондан ортиқ киши қатнашди. Унинг маълум босқичларида 1,5 мингдан ортиқ танк, 2 минг самолёт, 20 мингдан ортиқ тўплар ишлатилди.

Волгада Совет Армияси эришган ғалаба фашист Германияси босқинчилари томонидан босиб олинган Европа мамлакатларидаги халқларнинг миллий-озодлик ҳаракати авж олишига кучли таъсир кўрсатди. Бутун дунё прогрессив кучлари гитлеризмнинг тор-мор бўлишига ишонч ҳосил қилди, халқаро майдонда социалистик Ватанимиз обрўйи бениҳоя ошди.

Ленин партияси раҳбарлигида мудофаа саноати ишчиларининг кучи билан 1942 йилнинг иккинчи ярмида ҳарбий маҳсулотлар ишлаб чиқаришни кўпайтириш соҳасида катта иш қилинди. Қирувчи, бомбардимончи самолётлар, танклар, артиллерия қуроллари, пулемётлар ишлаб чиқариш анча кўпайди. Артиллерия полкларидан ташқари йирик артиллерия дивизиялари ташкил этилди.

1942 йил сентябрида Волга бўйидаги ҳарбий ҳаракатларга бошчилик қилиш учун Олий Бош қўмондон ўринбосари генерал Г. К. Жуков, Бош штаб бошлиғи генерал-полковник А. М. Василевский, шунингдек, Қизил Армиянинг артиллерия қўмондони артиллерия генерал-полковниги Н. Н. Вороновлар юборилдилар. Улар бу ердаги ҳарбий ҳолатни, қўшинлар аҳволини ва мудофаадан умумий қарши ҳужумга ўтиш имкониятларини ўргандилар. Шундай қилиб учта фронтда стратегик ҳужум операциялари планлари белгиланди. Бу планга мувофиқ Волга бўйидаги фашист группировкаси тўла қуршаб олиниб тор-мор этилиши керак эди. Ана шу план шартли равишда «Уран» деб ном олди.

Қарши ҳужумни бошлаш генерал-лейтенант Н. Ф. Ватутин қўмондонлик қилган Жануби-Ғарбий, генерал-лейтенант К. К. Рокоссовский қўмондонлик қилган Дон, генерал-полковник А. И. Еременко қўмондонлик қилган Сталинград фронтлари қўшинларига топширилган эди. Бу планни амалга оширишнинг мураккаблиги шунда эдики, кучлар нисбатида душмандан унчалик устун эмасдик. Солдат ва офицерларимизнинг сони деярли баравар эди. Гитлерчиларнинг самолёти бизнинг самолётлардан кўпроқ, лекин артиллерия ва танклар жиҳатидан биз кучлироқ эдик.

Душманга қақшатқич зарба бериш учун ҳал қилувчи участкаларда барча куч ва воситаларни жой-жойига қўйиш лозим эди. Сон жиҳатидан эмас, ишнинг кўзини билиб ғалабага эришиш даркор. Ўз мақсадларимизни сир тутиб, душман устига қўққисдан ҳужум қилиш керак эди.

1942 йил 19 ноябрь куни эрталаб Жануби-Ғарбий фронт ва Дон фронтининг ўнг қанотидаги қўшинларнинг ҳужуми бошланди. Она ер титрар, осмон эса қуюқ тутун билан қопланган эди. 3500 га яқин тўп ва миномётлардан 28 километрлик масофада шиддатли ўт очилди. Қудратли артиллерия тайёргарлиги 80 минут давом этди. Қуроллар белгиланган нишондан 300-400 метр масофада турарди.

Дастлабки минутлардаёқ немислар ўзларини йўқотиб қўйишди. Ҳужумга ўтаётган пиёда аскарларимиз ҳаракат қилиши учун йўл очилди. Солдатларимиз ана шу дақиқаларни қанча кутган эдилар! Сталинградликлар тортган азоблар уларни ўч олишга даъват этарди.

Ўқчи дивизияларга берилган танклар кам бўлганлиги учун ҳужум суръати бироз сусайди. Зарбани кучайтиришга кучлар етишмасди. Шунинг учун 5-танк дивизияси ва 21-армия қўмондонликларининг буйруғига биноан куннинг иккинчи ярмида танк корпуслари жангга киритилди. Кучли қурол ҳаракатга келди. Душман фронтининг ичкарисида танклар ва сайёр қўшилмалар ҳаракат қилишарди. Ҳужумнинг биринчи куни Жануби-Ғарбий фронтнинг зарбдор группировкаси душман ичкарисига 20-35 километр кириб борди. Уч томондан қарши ҳужум бошлаган немислар қўшинларимизнинг ҳаракатини тўхтатиб қўйишга интилдилар. Лекин бунинг уддасидан чиқа олмадилар.

20 ноябрь куни бир неча ойлик мудофаанинг барча қийинчиликларини енгиб турган Сталинград фронти қўшинлари ҳам ҳужумга ташландилар. Қуюқ туман тушиб авиациянинг ҳаракат қилиши қийинлашди. Бундай шароитда артиллериянинг, танк қўшилмаларининг роли ва аҳамияти ошди. 51-армиянинг генерал В. Т. Вольский қўмондонлигидаги 4-механизациялашган корпуси Плодовитое районига чиқиб, уни шимол ва жанубдан айланиб ўтиб, душман ичкарисига 40 километр ёриб кирди. Жануби-Ғарбий ва Сталинград фронтининг зарбдор группировкалари бир-бирлари билан учрашишга интилишарди. Гитлерчилар талвасага тушиб қолишди. Улар кучли қаршилик кўрсатишарди. Ўлим хавфи уларга куч берарди. Лекин бизнинг солдатларимизни ғалаба нафаси руҳлантирарди. 102-танкчи бригаданинг старший сержанти С. С. Маркиннинг жасорати қуролдошлари хотирасидан ҳамон кўтарилгани йўқ. У Власов қишлоғининг жанубида ўз танки билан душманнинг тўрт тўпи, тўртта автомашинаси ва 30 дан ортиқ гитлерчиларни йўқ қилди. Танк экипажи аъзоларидан механик-ҳайдовчи Маркиннинг ўзи тирик қолди. Лекин у ҳам оғир ярадор бўлган эди. Қонга бўялган Маркин люкни очиб, аланга ичида қолган машинадан чиқиб, унинг зирҳига қони билан қуйидаги сўзларни битиб қўйди: «Мен ўламан. Менинг Ватаним, партия ғалаба қилади...»

Сержант Павлов ва унинг қуролдошлари душманнинг саноқсиз ҳужумларини қайтардилар. Ўзлари ҳимоя қилган уйни мустаҳкам қалъага айлантирдилар. Артиллериячи В. Я. Болтенко ўз қуроли билан немисларнинг 15 та танкига қарши якка жанг қилиб, улар устидан ғалабага эришди. Снайпер Василий Зайцев 242 фашистни, Ильин 200 дан ортиқ фашистни ер тишлатдилар. Уларнинг жасорати тарих саҳифасига ўчмас ҳарфлар билан битилди.

22 ноябрга ўтар кечаси 26-танк корпуси Донни кечиб ўтиши керак эди. Подполковник Г. Н. Филиппов командирлик қилган 14-мотоўқчи бригада зарбдор отряди зўр операция бошлади. Улар немисларни алдаб ўтиб, дарёнинг чап қирғоғига чиқиб олдилар. Отряд солдатлари кўприк ёнига жойлашиб олиб, асосий кучлар етиб келгунча душман ҳужумларини қайтариб турдилар. Ана шу операцияни муваффақиятли ўтказгани учун подполковник Филлиповнинг жангчилари ҳукумат орденлари билан мукофотландилар.

23 ноябрь куни соат 4 да Советский районида ҳужум қилиб бораётган Жануби-Ғарбий ва Сталинград фронти қўшинлари қўшилдилар. Ана шу оғир, мураккаб операция давомида Калач шаҳри озод қилинди. Жанг билан қўшилган фронтлар солдатлари қувончини тасвирлаш учун сўз топиш қийин. Ҳамма бир жон-бир тан бўлиб кетган, ярадор жангчилар госпиталга боришдан бош тортишарди.

Дон фронти қўшинлари ўнг ва сўлидаги фронтлар билан муваффақиятли ҳаракат қила бошлади. Ана шу ерда ажойиб саркарда генерал Т. И. Батов ва унинг жанговар сафдошларининг маҳорати намоён бўлди. 23 ноябрь куни Олий Бош Қўмондонлик томонидан жангчиларимиз олдига қўйилган вазифа шараф билан бажарилди. Душманнинг 22 дивизияси, шунингдек 160 та алоҳида қисмлари қуршаб олинди. 330 минг фашист қамалда қолган эди.

Лекин бу ҳали тўла ғалаба эмас эди. Душман қуршаб олингани билан унинг кучлари беқиёс эди. Қамалда қолган немислар кучли қаршилик кўрсатишар, генерал фельдмаршал Манштейннинг «Дон» армия группаси қўшинлари уларга ёрдамга ошиқарди. Қуршовда қолган 6-германия армиясининг қўмондони Фон Паулюс қуршовни Манштейн томон ёриб ўтишга рухсат сўради. Гитлер бунга рад жавобини берди. Ҳали унинг кўз олдида Волга дарёси жилваланар, Кавказ нефти-ю, Қора денгиз қирғоқлари кўз ўнгида намоён бўлиб турарди. Унинг рад жавоби Фон Паулюснинг сўнгги умидини пучга чиқарди.

1943 йилнинг февраль ойигача Волга ва Дон қирғоқларида кучли жанглар давом этди. Лекин бу сафар совет жангчилари ташаббусни ўз қўлларига олиб, душманга қирон келтирар эдилар.

Сталинградга ҳужум қилган гитлерчилар қуршовда қолиб кетдилар. Гитлерчи генераллар оч-наҳор солдатлари билан асир тушдилар. Сталинграднинг жасоратига бутун дунё қойил қолди. Мўъжиза яратган халқимиз бутун дунёга: «Бу бизнинг иродамиз, ғалабага — социалистик куч ғалабасига бўлган ишончимиз!» дея хитоб қилдилар.

Иккинчи жаҳон урушида туб ўзгариш ясаган Волгадаги ғалаба ўша йили Курск ва Орёл остоналарида эришадиган янги ғалабамиз тонгидан дарак берарди.

Ф. НОРХУЖАЕВ,
Артиллерия генерал лейтенанти.

ЎЗБЕКИСТОН **Ахборот**

МАДАНИЯТ ХАБАРЛАРИ

105-баҳор

Ғиждувонликлар Санам бувини энг кекса, ёши улуғлардан деб билишади. Онахон аср тенгдоши деб ном олганича бор. У ўзининг 105 баҳорлик умрида бир қанча ўғил-қиз, 28 нафар невара ва чевара кўрди. Санам буви Убайдова ҳали тетик ва бардам. Ўзига яраша уй-рўзғор юмушларига ҳам қарашаверади. Газета-журналларни невaралари ўқиб беришса, ўзи радиоэшиттириш ва телевизор кўрсатувларини кузатиб боради. У невараларига ўзининг ўтмиши ва ҳозирги бахтли замон тўғрисида бот-бот ҳикоя қилиб туради.

И. ҲАМРОЕВ.

Ишчилар мамнун

Совхоз маркази йилдан-йилга обод ва кўркам бўлиб бормоқда. Хоразм областининг Янгиариқ районидаги Ал-Хоразмий номли шоликорлик совхози ишчилари яқинда яна бир совға олдилар. Қатор турар жой бинолари, мактаб ва кинотеатрлар сафига яна икки қаватли иморат қўшилди. Бу, 400 томошабинга мўлжалланган янги маданият саройи биноси. Маданият саройида дастлабки ишларни бадиий ҳаваскорлар тўгараги аъзолари ўз концерт репертуарларини намойиш қилиш билан бошлашди. Бу ерда, шунингдек, кутубхона ҳам бор. Махсус ажратилган залда спорт билан шуғулланиш, шахмат-шашка ўйнаш мумкин.

Ж. МАҲМУДОВ.

ХТЗга ёдгорлик

Абдуназар ота Парпиев билан Собиржон ота Дадабоевларнинг номи уйчиликларга яхши таниш. Улар коллективлаштиришнинг дастлабки йиллари мамлакатимиздаги кўпгина хўжаликларда бўлгани сингари Уйчига ҳам пўлат от — тракторлар келганида штурвални маҳкам тутганлардан. Бундан салкам ярим аср олдин механизаторликка меҳр қўйган бу отахонларнинг пўлат отлари эндиликда нисбатан кучли ва бақувват трактор ва универсалларга ўрин берди. Шу боисдан Уйчи район «Узсельхозтехника» бирлашмаси дастлабки механизаторлар минган қишлоқ хўжалик техникаси — «Универсал» ҳамда ХТЗ тракторларни ёдгорлик сифатида фахрий шоҳсупага ўрнатиб қўйди.

М. МИРЖАЛИЛОВ.

Халқаро кўргазма

Болгария Халқ Республикаси билан савдо-сотиқ ва маданий алоқалар йилдан-йилга кенгайиб бормоқда. СССР савдо-саноат палатаси билан Болгария Халқ Республикасининг «Машина экспорт» ташқи савдо ташкилоти Андижон шаҳридаги 3-пахта тозалаш заводи клубида кўргазма ташкил қилди.

Уй-рўзғор буюмларидан иборат бу кўргазмада намойиш қилинаётган ускуналар фойдаланиш учун қулай, ихчам ва чидамли. Болгария савдо ташкилоти фақат ўтган йилнинг ўзида Совет Иттифоқига 5 мингдан зиёд шунга ўхшаш уй-рўзғор буюмлари етказиб берди. Кўргазмадаги электр иситкич кўпчиликнинг эътиборида. Иситкич нафис ишланган бўлиб, уни енгил ва осонгина хоҳлаган жойга суриш мумкин. Бу иситкич ишхоналар, магазинлар ва омборларга қўйиш учун мўлжалланган.

А. ҚУРОНБОЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Ахсикентда музей

Ахсикент — қадимий шаҳарнинг номи. X-XII аср тарихчилари бу шаҳар ҳақида маълумотлар беришган. У маълумотлар мутахассисларни қизиқтириб қолди. Аввал машҳур рус археологи Н. Веселевский, кейин Ленинград олимлари экспедицияси, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси тарих-археология институти вакиллари афсонавий шаҳар харобалари ўрнида текшириш ишлари олиб бордилар.

Наманган — Фарғона магистраль йўлининг Сирдарё кўпригига етмасдан сўл томонидаги тепалик — қадимий Ахсикент бўлиб, у қадим вақтларда зилзила оқибатида вайронага айланган ва тупроқ тагида қолиб кетган. Текшириш даврида феодал даврига оид сопол идишлар, қозон парчалари, ғишт, ганчга ўйиб ишланган бинокорлик материаллари, безак буюмлари, шиша идиш парчалари, аёллар тақинчоқларидан намуналар топилди. Топилмалар Ахсикент қадимда маданияти тараққий этган шаҳар бўлганининг ифодасидир. Маданий ва тарихий ёдгорликларни сақлаш Наманган область жамияти шу жойда Ахсикент шаҳри билан боғлиқ топилмалардан иборат археология музейи очди.

О. ЖУМАНАЗАРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Меҳнат Қизил Байроқ орденли «Ташсельмаш» заводи коллективи тўққизинчи беш йилликнинг ҳал қилувчи учинчи йили социалистик мусобақасига актив қўшилиб, бу йил республикамиз ва қардош республикалар пахтакорларига ҳар қачонгидан ҳам кўпроқ пахта терим машиналари етказиб беришга аҳд қилдилар. Суратда: корхона 22-йиғув цехининг илғор машинасозлари Омон Ҳасанов ва Бозорбой Қоржавбоевлар. Улар навбатдаги «Ўзбекистон» маркали терим агрегатини йиғиш пайтида.
М. Нуриддинов фотоси.

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг саноат, қурилиш ва транспорт ходимларига қарата яқинда қабул қилган қарори республикамиз саноат корхоналарининг барча коллективларини руҳлантириб юборди. Илғор корхоналар, пешқадам ишчилар ҳал қилувчи йил социалистик мусобақаси асосида ишлаб, йиллик планни барвақт уддалаш учун кураш бошладилар. Суратларда: 1. Тошкентдаги 159-қурилиш трестига қарашли 10-қурилиш бошқармасининг электр пайвандчиси А. Абдумажидов иш устида. 2. Пойтахтдаги «Юлдуз» фирмаси 3-цехининг илғор ишчиси Ким Мила. 3. Қорақалпоғистон АССР Олий Советининг депутати, Чимбой ёғ заводининг ишчиси, коммунистик меҳнат зарбдори Б. Дўстназарова.

А. Тўраев ва Р. Саидов фотолари.

ЧЎЛДА ЧИНИҚҚАНЛАР

ЛАВҲА

Келди очилур чоғи, ўзлигинг намоён қил,
Парчалаб кишанларни, ҳар томон паришон қил!

Ҳамза Ҳакимзода НИЁЗИЙ.

Ёшлик бир дарёга ўхшайди. Унинг романтикасини айтмайсизми? Орзу-умидлар чексиз, ҳар томонга парвоз қилгинг келади. Йигит кишига етмиш ҳунар ҳам оз, деган нақл Советлар мамлакатида рўй-рост рўёбга чиқди. Ҳуқуқлари эркаклар билан тенглаштирилган аёлларимиз бу ўгитни ўзларига айтилгандай қабул қилишди. Фидокор хотин-қизларимиз қунт-матонат билан ўқиб, ҳунар эгаллашяпти. Турли жабҳа юмушларида йигитларга ҳам бош-қош бўлишяпти.

Сизга таништирмоқчи бўлаётган қаҳрамонимиз — Салимахон ҳам ана шундай жафокаш, меҳнаткаш аёллардан бири. Бу йил ўттиз бешинчи баҳорни қаршилаётган Салимахон ёшлигидан меҳнатга, техникага меҳр қўйди. Юзлаб киши қўлда бажарадиган ишни техника кучи билан амалга оширишни ўйлаб, тракторчиликка ҳавас қўйди. У мақсадини дастлаб турмуш йўлдоши Валижонга ҳам билдирмади.

Валижон Толипов Наманган область Учқўрғон районидаги Калинин номли колхознинг ман-ман деган тракторчиларидан. Трактор унинг қўлида бамисоли кўкка сачраб, пишқириб ишлайди. Бир кунда қанча-дан-қанча майдонни ҳайдаб, қўлдан чиқариб беради. Буни кўрган Салимахон эрига ҳаваси келарди.

У бир куни эридан:

— Қандай қилса юради? — деб сўраб қолди.

— Моторини ишлатиш керак...

— Шу холосми?

— Йўқ. Мана бу педаль босилади, бундай қилиб қўлда газ берилади, сўнг педаль бўшатилади, вассалом, қарабсизки юради-кетади.

— Миниб кўрсам майлими?

Валижон аввал ҳайрон бўлди, кейин хотинининг астойдил гапираётганини пайқади-да, қайтадан тушунтира бошлади. Уни энди рулга ўтказмоқчи бўлиб турган эди, бригада бошлиғи келиб қолди-да, нимадир маслаҳатлашди. Сўнгра улар биргалашиб қаёққадир кетишди. Валижон орқасига қайтиб келди ва ишлаб турган тракторнинг моторини ўчириб жўнади. Салимахон унинг ҳаракатларини зимдан кузатиб турарди. «Чапга буради ўчди, калитни ўнгга бураса демак трактор ўт олар экан» — дея хаёлидан ўтказди у. Улар токзор ёнидаги йўлга бурилгач, Салимахон дадиллик билан сакраб трактор устига чиқди-да, ўриндиқни эгаллади.

Ҳозиргина тўхтатилгани учунми хуллас тезда ўт олақолди. У рулни маҳкам ушлади ва эри айтгандай қилган эди, трактор бир силкинди-ю, олға юриб кетди. У ўз қўлларига ва кўзларига ишонмасди. Сўқанинг тишлари эса янгигина ҳосилдан бўшаган бўрсилдоқ ерларни остин-устин қилиб ағдариб борарди. Ҳаш-паш дегунча орадан ярим соатча вақт ўтди. Бу орада Салима беш-олти марта карта айланиб, шудгорга барака киритиб қўйди. Валижон қайтиб келганида рафиқаси қизғин иш билан банд эди. Лекин тракторнинг буғи осмонга кўтариларди. «Суви қайнаб кетибдику, тўхтатинг» — деди у зарда билан. Саросимага тушган Салима шошганидан нима қиларини билмас ва тракторни сира тўхтата олмасди.

Хотинининг хижолат чекканини билган Валижон сакраб трактор устига чиқди-да, тормозни босди, машина тўхтади. Аёлнинг юз-кўзлари чанг ва роса терга ботганди, фақат тишлари дур каби оқариб кўринарди. Атрофни сукунат босди, сўнг эр-хотиннинг қаҳқаҳаси чўл осмонига кўтарилиб, жимжитликни бузди. Валижон рафиқасининг кўнглини кўтариб қўйди:

— Раҳмат, Салимахон, йўқлигимни билдирмабсиз. Аммо сигир боққан одам унинг озиқ-овқатидан, сувидан хабар олиши ҳам керак-да. Мана тракторни минишга минибсиз, фойдали иш қилибсиз, дастлабки қадам қўйибсиз, лекин сувидан хабар олмабсизку, — деди у буғи бурқираётган радиаторга ишора қилиб.

— Ҳа, энди уста кўрмаган шогирд минг мақомга йўрғалайди, дейдилар-у. Бир-икки марта машғулот ўтказишга вақтингизни аямасангиз, ажабмас, дурустгина ўринбосар бўлиб етишсак, — деди Салимахон юзидаги терларини артаркан.

Орадан анча вақт ўтди. Трактор ўз бошқарувчисининг гапига итоат қилиб, бир маромда ишлади. Шу-шу, техникага, пахтачиликни ривожлантиришга ихлос қўйган аёл астойдил ишга киришди, тез орада эл оғзига тушди Учқўрғон районидаги Калинин номли колхоз аъзолари уни ҳурмат ва эҳтиром билан тилга олишадиган бўлди. Сурункасига уч йил бригада бошлиғи бўлиб ишлади. Пахтадан юқори ҳосил кўтаришда ундан ўзадиганлар камдан-кам топиларди. Колхозда турсуноййчилар сафига биринчилар қаторида қўшилган Салима дастлабки йиллари «зангори кема» бункеридан 100-150 тоннагача пахта тўкди, хўжалик хирмонига эса қут-барака киритди...

Матбуот ва радиоларда Мирзачўлга отланган чўлқувар ёш ватанпарварларнинг чақириқлари тез-тез ёритилиб, эшиттириларди. Қалб амри билан чўлга отланган эр-хотин тўғри Сирдарё областига жўнаб, Дўстлик районидаги Ленин номли совхозга келишди. Бу 1969 йилнинг эрта баҳори — айни экиш кампаниясига киришиладиган қизғин дамлар эди. Совхоз маъмурияти унинг пахтачиликдаги тажрибалари ва ташкилотчилигини назарга олиб, бригада бошлиғи этиб тайинлади.

Яхши эъзозланган ер бригада аъзоларига очил дастурхонини тўкиб солди. Ҳосил деганинг шунчалар бўлиб бердики, еру кўкка сиғмай кетди. Теримни машиналар тарданига юклаган азаматлар ғалаба рапортига биринчилар қаторида имзо чекдилар. Сўнгги икки йилги ишлар ҳам яхши самаралар билан тугади. Бригада бошлиғининг ўзи ҳам йиғим-теримда фаол қатнашди, механизатор эмасми, бир чеккада тура олмади. Икки йил мобайнида 350 тоннага етказиб пахта териб берди. «Меҳнатдан келса бойлик — турмуш бўлар чиройлик» деганларидек серғайрат аёл чўлда ўзини кўрсатди. Табиат қийинчиликларига бардош берди, кўплашиб ғов бўлган тўсиқларни мардонавор енгишди, барчага ўрнак намуналарини кўрсатди.

Эришилган муваффақиятлар билан чегараланиб қолинмади, Салимахон ҳали фойдаланилмаётган ички имкониятларни қидириб топиш устида қунт билан иш олиб борди, ҳосилдорликни янада ошириш йўлларини ва бунинг учун ўғит, сув, ер, техникадан унумли фойдаланиш режаларини тузди. Натижа ёмон бўлмади, ўтган йили 85 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 30 центнердан чўл дурдонаси йиғиштириб олинди, Салиманинг ўзи эса пўлат этаклардан 200 тоннага етказиб пахта териб берди.

Район пахтакорлари суяги меҳнатда қотган, ташкилотчилиги билан халққа танилган Салимхон Жўраевани область Совети депутатлигига сайладилар. Эл хизматкори бўлган чўлқувар аёл сайловчилари томонидан берилаётган наказларни ўз вақтида бажаришга ҳаракат қилаётир.

— Янги йил — тўққизинчи беш йилликнинг ҳал қилувчи учинчи йили режаларимиз улкан, амалга оширилиши зарур бўлган юмушларимизни аниқлаб, конкрет план асосида белгилаб қўйганмиз. Вазифаларимиз аниқ-мавжуд пахта майдонининг ҳар гектаридан олинадиган ҳосилни янада оширишимиз керак, — дейди Салима Жўраева суҳбатда.

Озиқли от ҳоримас, кенгашли тўй тарқамас нақли бежиз айтилмаган. Режали, хайрли ишлар амалга ошаверсин, чўлни бўстонга, пахтазорга айлантираётган заҳматкаш турсуноййчи хотин-қизларимиз сафи кун сайин кўпаяверсин.

Т. УНАБОЕВ,
Т. СОЙНАЗАРОВ.

ҚИШКИ ҚЎЗИЛАТИШ

Фарғона областидаги хўжаликларнинг фермаларида қўйларни ялпи қўзилатиш бошланди. Ленинград районидаги Калинин номли колхоз фермаларида бу иш айниқса яхши давом этмоқда. Кўп қўзи олиш ва уларни тўлиқ сақлаб қолиш учун область мусобақасининг ташаббускори бўлган бу хўжаликда совлиқлар ва қўзилар учун иситилган бинолар ажратилган, пичан, концентрат ва бошқа озуқалар етарли миқдорда ғамлаб қўйилган. Қўй ва қўзиларнинг ҳолати устидан қатъий ветеринария назорати ўрнатилган. Шу туфайли хўжалик кўп қўзи олмоқда. Чунончи, илғор чўпон Маъмур Йўлдошев отарида ҳар юз бош совлиқдан 115 тадан қўзи олинди. Олтиариқ районидаги «Комсомол», Бағдод районидаги «Большевик» колхозларининг, Ўзбекистон районидаги «Ғаниобод» совхозининг ва бошқа хўжаликларнинг чўпонлари ҳам қиш мавсумида кўплаб қўзи олишга муваффақ бўлмоқдалар.

Қишки қўзилатиш кампанияси бошланганидан буён фарғоналик чорвадорларнинг отарларига яна 25 минг бош қўзи қўшилди. (ЎзТАГ).

МУКОФОТЛАР МУБОРАК!

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

Б. М. БОБОЕВГА «ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН САНЪАТ АРБОБИ» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбек совет тасвирий санъатини ривожлантиришдаги хизматлари учун рассом Бахтиёр Мамарасулович Бобоевга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби» фахрий унвони берилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Н. МАТЧОНОВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Ҳ. ПУЛАТОВА

1973 йил, 1 февраль,
Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

В. И. МАЛИШЕВГА «ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН БИНОКОР» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Республикада капитал қурилиш ишларини ривожлантиришдаги катта хизматлари ҳамда Тошкент шаҳар қурилиш ташкилотларида кўп йиллар ишлаганлиги учун «Главташкентстрой»га қарашли «Строймеханизация» тресети бошқарувчисининг ўринбосари Виктор Иванович Малишевга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган бинокор» фахрий унвони берилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Н. МАТЧОНОВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Ҳ. ПУЛАТОВА

1973 йил, 1 февраль,
Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

Ҳ. Ҳ. ЙЎЛДОШБОЕВГА «ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН МАДАНИЯТ ХОДИМИ» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Кўп йиллар самарали ишлаганлиги, радио эшиттиришни ривожлантиришдаги хизматлари учун Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Телевидение ва радио эшиттириш давлат комитетининг бош редактори Ҳайдар Хўжанбердиевич Йўлдошбоевга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими» фахрий унвони берилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Н. МАТЧОНОВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Ҳ. ПУЛАТОВА.

1973 йил, 1 февраль,
Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми радио эшиттириш соҳасидаги актив, самарали иши учун Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Телевидение ва радио эшиттириш давлат комитетининг катта редактори Абдужалол Давроновни ва бош редактор Петр Семенович Долговни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиги билан мукофотлади.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми кўп йиллар самарали ишлаганлиги, газ саноатини ривожлантиришда актив қатнашганлиги учун ҳамда туғилган кунига олтмиш йил тўлиши муносабати билан СССР Нефть ва газ саноати корхоналари қурилиши министрлигига қарашли «Средазнефтегазстрой» трестининг бошқарувчиси Павел Васильевич Култигинни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиги билан мукофотлади.

НОЁБ ОПЕРАЦИЯ

МОҲИР ЖАРРОҲЛАР

Шу йил 7 январь якшанбадан 8 январь душанбага ўтар кечаси эди. Биринчи шаҳар клиник касалхонасида осойишталик ҳукм сурарди. Фақат айрим палаталардагина баъзи муолажалар давом этарди. Бировга кислород, яна бировга укол ёки томирга «ҳаёт элексири» юборилмарди.

Кечаси соат тўртда «Тез ёрдам» машинаси ташвишли сигнал бериб, касалхона ҳовлисига кириб келди. Бедор санитарлар М. Н. Баннов исмли 23 ёшли йигитни тўппа-тўғри операция хонасига олиб киришди. Беморни касалхонага етказиб келган врачнинг маълумотига кўра, унинг юрагига пичоқ санчилган, ўпка-юрак қаттиқ жароҳатланган. Орадан тўрт соат вақт ўтган.

Навбатчи моҳир жарроҳлардан Вали Комилов ва Жуманиёз Отажонов ярадорда тириклик аломати топишолмади.

Дарҳақиқат, чап кўкракда юрак устида қонаб турган 1х0,5 сантиметр яра бор. Томир урмайди, қон босими, шунингдек, нафасдан дарак йўқ. Махсус дори-дармонлар томирга юборилгандан сўнг баданга жон киргандек туюлди. Вақтни бой бермай жарроҳлар ярани катта қилиб очишди. Кўкрак қафасидан бир литрдан зиёд ивиб қолган қон олиб ташланди. Ана шундан сўнг юрак пардасининг ва мушагининг кесилган тешиги кўринди. Юрак қисқарса, тешикдан қон бамисоли фонтан каби отилиб чиқарди.

Жарроҳлар аввал юрак мушагининг, сўнг унинг пардасидаги тешигини тикиб, беркитишди. Юрак энди аста-секин талпина бошлади, қонни кўкрак қафасига эмас, балки томирларга ҳайдай бошлади. Натижада танда тириклик аломати аниқ ва равшан сезилди. Жарроҳларнинг тез ва пухта ишларини кўриб беихтиёр олим Рейнин айтгани ёдингга тушади: «Жарроҳда бургутнинг кўзи, шернинг юраги, аёлнинг қўли бўлиши керак» деган эди у.

Эндиликда М. Н. Баннов соғайиб, беморлар билан гаплашиб ўтирибди...

Шу вақтгача СССРда ҳаммаси бўлиб 100 га яқин юрагидан ярадор бўлган кишининг жони сақланиб қолган. Шу ноёб ҳодисалардан биттаси жарроҳлардан В. Комилов ва Ж. Отажоновга насиб бўлди.

З. ЭГАМБЕРДИЕВ.

МАҲАЛЛИЙ ЎҒИТ ТАЙЁРЛАШ ҚИЗҒИН

Самарқанд область Хатирчи райони. («Совет Ўзбекистони» махсус мухбиридан). Район хўжаликларида кўкламги экиш кампаниясига тайёргарлик ишлари қизғин тус олди. Ўтган йили январь ойи мобайнида 24 минг тонна маҳаллий ўғит жамғарилган бўлса, шу йилнинг январь ойи бошидан буён 53 минг тонна ўғит далага чиқарилди.

Маҳаллий ўғит тайёрлашда районда 167 тележка, 100 та юк машинаси ишлаб турибди. Бу ишда 437 колхозчи деҳқон актив қатнашяпти.

Район партия комитети ва район ижроия комитети бу масалага жиддий эътибор бериб, маҳаллий ўғит тайёрлаш ойлигини эълон қилди. Райондаги «Москва», Куйбишев номли, Ленин номли, Калинин номли ва бошқа хўжаликларда далага маҳаллий ўғит чиқариш ишлари қизғин олиб бориляпти.

ФАН ВА ТЕХНИКА ЯНГИЛИГИ

СЕҲРЛИ МОДДА

Ленинградлик кимёгарлар томонидан кашф этилган сеҳрли полиуретан моддасини тошкентлик технологлар ўзлаштириб, уни Челябинск трактор заводи қуювчиларига топширдилар. Эндиликда завод лабораторияси Тошкент давлат машинасозлик бўйича лойиҳалаш-конструкторлик бюроси коллективи ҳамда заводнинг Жанубий Уралдаги қуюв корпуси ишлаб чиқарувчилари билан ҳамкорликда иш олиб бормоқда.

Полиуретан ўз хусусиятлари билан катта қизиқиш уйғотмоқда. Бу синтетик модда лимон қиёмисимон тиниқ, тўқ сариқ рангда. Уни эгов билан ҳам қириб ташлаб бўлмайди.

Челябинскда қўлланилаётган бу янгилик билан иттифоқимиздаги бошқа кўпгина завод коллективлари ҳам қизиқишмоқда.

Н. КРОХИН,
инженер, Челябинск шаҳри.

аратлари партиясининг тузили-

ВЬЕТНАМЛИК ҚАРДОШЛАР ҲАМИША СИЗЛАР БИЛАН БИРГАМИЗ!

Тошкент жамоатчилигининг вакиллари, шунингдек, Ўзбекистон пойтахтида ўқиётган чет эллик студентлар 31 январь кечқурун Вьетнамда урушни тўхтатиш ва тинчликни тиклаш тўғрисидаги Битим имзоланишига бағишланган митингга тўпланишди.

Осиё ва Африка мамлакатлари бирдамлиги республика комитетининг раиси, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги Т. А. Саримсоқов минбарга чиқади.

— Биз, — дейди у, Парижда тарихий битим имзолангaнлигини эшитиб жуда хурсанд бўлдик. Бу битим Вьетнам халқининг империалистик агрессияга қарши олиб борган мардона ва қаҳрамонона курашини якунлаштиради. Бу ғалаба халқларнинг озодлик йўлидаги ҳаракатига империалистларнинг тап тортмай аралашиш пайтлари ўтиб кетганлигини яққол исбот қилади. Синфдош қардошларининг, ер юзидаги барча революцион ва тараққийпарвар кучларнинг қудратли мададига таяниб ўз озодлиги ва мустақиллиги учун курашаётган халқни енгиш мумкин эмас.

Митингда чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқа Ўзбекистон жамияти президиумининг Раиси Х. С. Шукурова, республика олий ва ўрта махсус таълим министрининг биринчи ўринбосари К. И. Афанасьев, тинчликни ҳимоя қилиш республика комитетининг масъул секретари А. Т. Раҳмонбердиев ва бошқалар сўзга чиқдилар. Улар Вьетнам ишчилари, деҳқонлари ва зиёлилари вайрон бўлган шаҳар ва қишлоқларни, саноатни тезроқ тиклаш, тинч бунёдкорлик меҳнатининг ҳамма соҳаларида муваффақият қозониш учун ҳозирги вақтда кўп иш қилишлари кераклиги тўғрисида гапирадилар. Барча совет кишилари каби Тошкент меҳнаткашлари ҳам вьетнамлик қардошларининг бу йўлда катта-катта ғалабаларни қўлга киритишларини истайдилар. Ўзининг интернационал бурчига содиқ бўлган бутун Ўзбекистон меҳнаткашлари каби Тошкент шаҳрининг меҳнаткашлари ҳам вьетнамлик қардошларимизга зарур ёрдам бераверадилар. Республикадаги ўқув юртларида вьетнамлик ёшларга таълим бериш, уларни уруш оқибатларини тезроқ тугатиш ҳамда халқ хўжалиги ва маданиятни ривожлантириш планларини муваффақиятли амалга ошириш ишига муносиб ҳисса қўша оладиган юқори малакали мутахассис қилиб тайёрлаш соҳасида кенг кўламда бажарилаётган иш ана шу ёрдам ва мадад шаклларидан биридир.

Ўзбекистон пойтахтида ўқиётган вьетнамлик ёшларнинг вакили, Тошкент Давлат университетининг аспиранти Ле Куанг Хонгнинг нутқини митинг қатнашчилари қарсаклар билан кутиб олдилар. У америкалик империалистларга қарши курашда ўз ватандошларига берган катта ёрдамлари учун, Вьетнам тупроғида урушни тўхтатиш ва тинчликни тиклаш тўғрисидаги битим имзоланганлиги муносабати билан Вьетнам халқи шаънига айтилган дўстона табрик ва яхши истаклари учун Совет Иттифоқидаги дўстларига самимий ташаккур изҳор қилди.

Митинг қатнашчилари қабул қилинган резолюцияда Парижда имзоланган бу битим пухта бажарилади, деб ишонч билдирдилар. (ЎзТАГ).

ЧЕТ ЭЛЛАРДА

ЯНГИЛИКЛАР, ХАБАРЛАР, ВОҚЕАЛАР.

ПРОТОКОЛ ИМЗОЛАНДИ

Муҳитни муҳофаза қилиш соҳасидаги ҳамкорлик тўғрисида СССР билан АҚШ ўртасида тузилган битимга мувофиқ камёб ва йўқолиб кетиш хавфида бўлган ҳайвонот ва ўсимлик турларини сақлаш масалалари билан шуғулланувчи ишчи группанинг 23 январдан 31 январгача Москвада биринчи мажлиси бўлиб ўтди. Ҳамкорлик асосий йўналишлари келишиб олинди. Имзоланган протоколга мувофиқ ана шу соҳада маълумотлар айирбошлаш, бирбирларига мутахассислар юбориш, шунингдек, биргалашиб тадқиқотлар ўтказиш кўзда тутилади. (ТАСС).

ГРЕК ДЕМОКРАТЛАРИНИ ҲИМОЯ ҚИЛИБ

Грецияда террор ва демократик эркинликларни бостириш кампанияси давом эттирилаётганлиги муносабати билан грек демократлари билан бирдамлик Совет комитети баёнот эълон қилди. Баёнотда Греция ҳукуматининг демократлардан ўч олаётганлиги қаҳр-ғазаб билан қораланади ва фавқулодда чоралар ҳамда қонунлар бекор қилиниши ва барча сиёсий маҳбуслар озод этилиши талаб қилинади. (ТАСС).

БОМБАРДИМОНЛАР ДАВОМ ЭТМОҚДА

НЬЮ-ЙОРК, 31 январь. (ТАСС). АҚШ қуролли кучларининг Тинч океан районидаги бош қўмондони адмирал Н. Гейлер Гонолулуда (Гавайи штати), гапириб, Америка авиацияси Лаос территориясини бомбардимон қилишни давом эттиради, деди. Ҳужумларда стратегик «В-52» бомбардимончи самолётлар қатнашмоқда.

СОВЕТ ИТТИФОҚИНИНГ ЁРДАМИДА

ДЕҲЛИ, 31 январь. (ТАСС). Совет Иттифоқининг техникавий ҳамкорлигида Бонарода қурила-

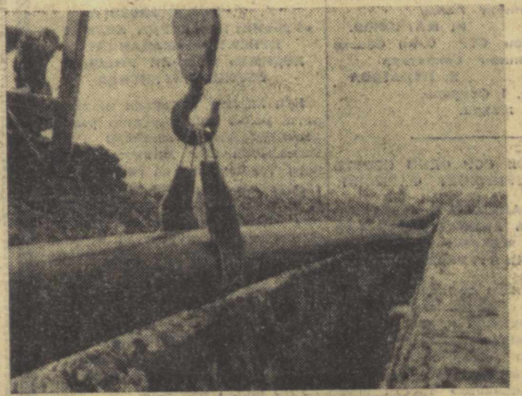

Янги «Дружба-2» нефть қувури СССР билан Венгрия ўртасида иқтисодий муносабатларнинг муваффақиятли ривожланаётганлигини кўрсатувчи ёрқин далилдир. Совет ва венгер инженерлари ҳамда ишчилари ҳамкорликда яратган ана шу магистрал орқали Венгрияга совет нефти етказиб берилади. Юқоридаги суратда: Ленинварош яқинида нефть қувури ётқизиш пайти акс этган. Пастдаги суратда эса Чехасловакиядаги «Шкода» комбинатининг йиғув цехларидан бири тасвирланган. Шу комбинатда тайёрланаётган автомобиллар СССРга кўплаб экспорт қилинмоқда.

МТИ — ЧТК ТАСС фотолари.

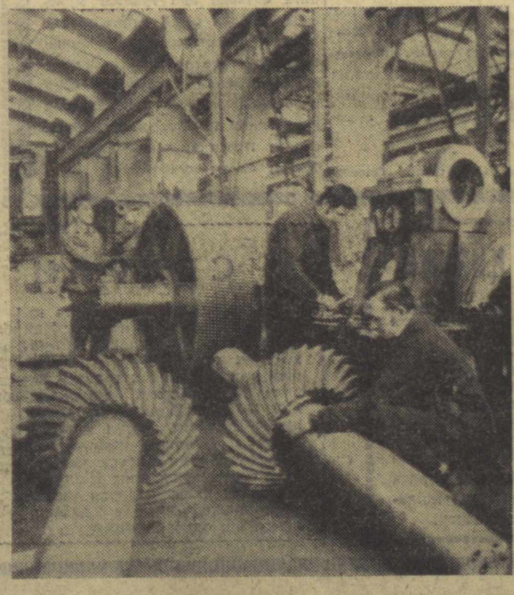

ҲАММАНИНГ ДИҚҚАТ МАРКАЗИДА

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежневнинг Вьетнам Меҳнаткашлар партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Марказий Комитети секретари, Вьетнамга бағишланган тўрт томонлама кенгашдаги ВДР делегациясининг махсус маслаҳатчиси Ле Дик Тхо билан учрашуви, Ле Дик Тхо билан Вьетнам Меҳнаткашлар партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ВДР Бош министрининг ўринбосари, ташқи ишлар министри Нгуен Зуй Чинь шарафига берилган зиёфатда сўзланган нутқлар бутун жаҳон жамоатчилигининг диққат марказида турибди.

Л. И. Брежневнинг Катта Кремль саройида сўзлаган нутқини ахборот агентликлари, матбуот, радио ва телевидение Вьетнамда урушни тўхтатиш ва тинчликни тиклаш тўғрисидаги битим имзолангандан кейин берилган энг муҳим сиёсий баёнотларнинг бири бўлди, деб таърифламоқда.

Болгариядаги газеталар КПСС Марказий Комитети Бош секретари нутқининг тўла текстини биринчи саҳифаларда эълон қилиб, унга: «Вьетнам халқи билан қизғин бирдамлик», «Социалистик ҳамдўстликнинг ғалабаси» деган сарлавҳалар қўйиб чиқарди. ГДР газеталари нутқ текстига берган сарлавҳаларида: «Империализм тарихни орқага буриб юбора олмайди», «СССР—Вьетнам билан ҳамнафас»,—деб ёзади.

КПСС Марказий Комитети Бош секретари фикрича, битимнинг имзоланиши Вьетнам меҳнаткашлар партияси теварагига жипслашган Вьетнам халқининг катта ғалабаси, тинчлик кучларининг катта ғалабаси халқаро ишларда реализм ва ақл-идрокнинг ғалабаси бўлди, деб таъкидлайди матбуот. Жумладан, Болгарияда чиқадиган «Работническо дело» газетаси шу фикрни уқтиради. «Земдельско знаме» газетаси Л. И. Брежневнинг: «Вьетнамнинг ғалабаси — Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатлар интернационализми таъсирчанлигининг яққол далилидир» деган сўзларини алоҳида ажратиб берган. «Вьетнамнинг ғалабаси — социализмнинг жуда катта ҳаётий кучидан дарак беради»,—деб ёзади Польшада чиқадиган «Глос праци» газетаси.

Чехословакиядаги «Руде право» газетаси КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари нутқини шарҳлаб бундай деб ёзади: Вьетнамнинг ғалабаси ўз озодлиги ва мустақиллиги учун синфдош қардошларнинг, ер юзидаги барча революцион ва тараққийпарвар кучларнинг қудратли мададига таяниб курашаётган халқни енгиб бўлмаслигини кўрсатиб турибди.

Венгриядаги «Непсабадшаг» газетаси Л. И. Брежневнинг Вьетнамга доир битим имзоланганлигини Совет коммунистлари, бутун Совет халқи зўр мамнуният билан кутиб олганликлари тўғрисидаги сўзларини алоҳида кўрсатиб берган. Ҳозир қаҳрамон Вьетнам халқи барча дўстларининг вазифаси—Вьетнам ватанпарварлари билан биргаликда Парижда имзоланган битимнинг аниқ ва изчил бажарилишига эришишдан иборат, деб таъкидлайди газета.

«Нойес Дойчланд» ва ГДРдаги бошқа газеталар Вьетнам масаласи сиёсий бартараф этилганлиги натижасида кескинликни юмшатишни чуқурлаштириш, хавфсизлик ва ялпи тинчликни мустаҳкамлаш учун очилаётган янги имкониятлар тўғрисида ёзади. «Берлинер цайтунг» газетаси Л. И. Брежнев нутқининг Вьетнамдаги урушни тўхтатиш учун кураш — СССР ташқи сиёсат йўлининг, КПСС XXIV съезди таклиф этган тинчлик программасининг энг муҳим бандларидан биридир, деган ўрнини алоҳида кўрсатган.

Ғарб матбуотида Л. И. Брежневнинг Вьетнамга доир битимга эришилганлиги бошқа можароли вазиятларни ҳам тинч ва одилона ҳал этиш, аввало Яқин Шарқда ҳамон давом этиб келаётган уруш хавфи манбаларини тугатишга эришиш йўлларини топиш мумкинлигидан далолат беради, деган сўзларига катта эътибор берилмоқда. «Сулҳ» халқаро ишларда реализм ва ақл-идрокнинг ғалабасидир» деган позицияни Брежнев яна бир марта таъкидлади» — деб ёзади ЮПИ агентлиги. Франс Пресс агентлиги КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг Вьетнамга доир имзоланган битимга риоя этиш халқаро кескинликни юмшатиш, Осиёда ва дунёнинг бошқа районларида мустаҳкам тинчлик ўрнатиш йўлида яна олға силжишнинг энг муҳим шартларидан бири бўлади, деган сўзларини алоҳида уқтириб ўтмоқда.

«Юманите» газетаси Л. И. Брежневнинг Парижда имзоланган битим Вьетнам халқининг, барча тинчлик кучларининг катта ғалабасидир, халқаро ишларда реализм ва ақл-идрокнинг ғалабасидир, деган сўзларини уқитириб кўрсатмоқда. Шу билан бирга газета эндиликда кескинликни юмшатишни таъминлаш, хавфсизлик ва ялпи тинчликни мустаҳкамлаш учун янги имкониятлар очилаётганлигини таъкидлайди. Францияда чиқадиган бошқа бир «Эко» газетаси ҳам асосий эътиборни шу фикрга қаратади. Л. И. Брежневнинг фикрича, деб ёзади газета, Вьетнамдаги можаро сиёсий бартараф этилганлиги Ҳинди-Хитойда содир бўлаётган воқеаларга бирон бир тарзда дахлдор бўлган давлатлар ўртасидаги муносабатларга ижобий таъсир қилишини кутиш мумкин.

«Нью-Йорк таймс», газетаси Л. И. Брежнев нутқининг айрим жойларини эълон қилиб, қуйидагиларни ёзади: КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари: «Вьетнамда ўт очишни тўхтатиш тўғрисидаги битимни халқаро муносабатлардаги муҳим бурилиш нуқтаси бўлади, деб табриклади», бу эса «Совет—Америка муносабатларига ижобий таъсир ўтказади, шунингдек дунёнинг «қизғин жойлари»даги аҳволни бартараф этишга таъсир этиши мумкин» деб ҳисоблайди.

ГФР матбуотида нутқнинг кейинги вақтларда Европадаги сиёсий иқлим анчагина яхшиланиб қолганлиги таъкидлаб ўтилган жойига эътиборни жалб қилади. Л. И. Брежнев айтдики, деб ёзади ДПА агентлиги, Европада кескинлик ва конфронтациядан турли ижтимоий системадаги давлатлар ўртасида амалий ҳамкорлик сари бурилиш бошланди ва бу ишнинг ҳаммасида Совет Иттифоқининг сиёсати, социалистик мамлакатларнинг умумий сиёсати жуда катта роль ўйнади.

Бельгияда чиқадиган «Либр бельжик» газетаси КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари нутқ сўзлаганлигини хабар қилиб, унинг Вьетнам диёрида тинчликни тўлатўкис тиклаш йўлида ҳал қилувчи қадам қўйилди, эндиликда тинч қайта бирлаштирилган демократик Вьетнамни барпо этиш учун янги истиқболлар очилмоқда, деган сўзларини алоҳида ажратиб кўрсатган.

Байрутдаги «Ан-Нидо», Теҳрондаги «Теҳрон жорнэл» ва бошқа газеталар Л. И. Брежнев нутқининг баёнини кўзга яққол ташланадиган жойларда босиб чиқарди.

(ТАСС).

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

КОЛХОЗ ВА КОЛХОЗЛАРАРО ТАШКИЛОТЛАР БОШЛИҚЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

Ўзбекистон ССР Давлат страхование Бош бошқармаси

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ 1967 ЙИЛ 28 АВГУСТДА «КОЛХОЗ БУЮМЛАРИНИНГ ДАВЛАТ МАЖБУРИЙ СТРАХОВАНИЕСИ ТЎҒРИСИДА» ЧИҚАРГАН ҚАРОРИГА МУВОФИҚ КОЛХОЗЛАРАРО ТАШКИЛОТ ВА КОЛХОЗЛАРНИНГ ҚУЙИДАГИ БУЮМЛАРИНИ

СТРАХОВАНИЕ ҚИЛИШГА КИРИШДИ:

Қишлоқ хўжалик экинлари ҳосили (ўрилган пичанлардан ташқари);

қишлоқ хўжалик моллари, уй паррандалари, уй қуёни, мўйнали ҳайвонлар ва асаларилар;

бинолар, узатма қурилмалари, кучли ишчи машиналари, транспорт воситалари, ускуналар, овлаш кемаси, овлаш қуроллари, инвентарлар, хом ашёлар, материаллар, кўчат қилиб ўтқазилган кўп йиллик дарахтлар.

Колхозлар томонидан страхование тўловлари Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг 1967 йил 30 декабрда 697- сон билан чиқарган «Колхоз буюмларининг Давлат мажбурий страхованиеси тўғрисида»ги қарорида қабул қилинган ставка бўйича тўланади.

Страхование тўловлари ҳамма колхозлар учун колхоз ҳисоботи ва ҳисоб маълумоти бўйича йилига бир марта Давлат страхование органлари томонидан ҳисоблаб чиқилади.

Қишлоқ хўжалик экинлари ҳосилининг қиймати страхование тўловларини ҳисоблаш учун охирги беш йилдаги ўртача ҳосилдорлик ва давлат харид нархларига асосан ўтган йили экинлар билан банд бўлган майдон ҳисобидан аниқланади (кузги экинлар ва ўтган йилги ўтлар бўйича шу йили ҳосили билан банд бўлган майдондан).

Ҳосил қиймати экинларнинг ҳар бир тури ва группаси бўйича аниқланади.

Қишлоқ хўжалик моллари, уй паррандалари, қуёнлар, мўйнали ҳайвонлар, асаларилар учун страхование тўловлари ўша йилнинг биринчи январига бўлган баланс қийматидан, иш ҳайвонлари бўйича эса амортизация ҳисоби билан аниқланади.

Бинолар, иншоотлар, узатиш қурилмалари, кучли ишчи ва бошқа машиналар, транспорт воситалари, кўп йиллик ўсимликлар учун страхование тўловлари тўла баланс қиймати амортизация ҳисоби билан ўша йилнинг биринчи январигача бўлган тўла баланс қийматидан ҳисобланади.

СТРАХОВАНИЕ ТЎЛОВЛАРИ ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ 1972 ЙИЛ 22 МАЙДАГИ 213- СОНЛИ ВА ШУ ЙИЛНИНГ 27 ДЕКАБРИДАГИ 559-СОНЛИ ҚАРОРЛАРИГА МУВОФИҚ ҚУЙИДАГИЧА БЕЛГИЛАНГАН:

1 МУДДАТ **30% ҳажмида 1 июлгача;**
2 МУДДАТ **30% ҳажмида 15 сентябргача;**
3 МУДДАТ **40% ҳажмида 1 ноябргача.**

ПУЛ ЎТКАЗИШ ЙЎЛИ БИЛАН СССР ДАВЛАТ БАНКИДАГИ ДАВЛАТ СТРАХОВАНИЕ ИНСПЕКЦИЯСИ БЎЛИМЛАРИНИНГ СЧЕТИГА ТЎЛАНАДИ.

Страхование тўловларини колхозлар биринчи навбатда тўлайдилар. Тўлов кечиккан тақдирда пеня ундириб олинади.

Колхозлараро муассасалар, ташкилотлар ва бирлашмалар қишлоқ хўжалик экинларининг ҳосили, чорва моллари ҳамда бошқа буюмлар ҳам колхоз буюмлари страхованиеси учун қабул қилинган тартибда страхование қилинади.

Колхозлараро ташкилотлар ва колхоз буюмларини давлат мажбурий страхованиесини ўз вақтида тўғри ўтказиш катта сиёсий хўжалик аҳамиятига эга.

Ўзбекистон ССР Давлат страхование Бош бошқармаси колхозлараро ташкилотлар, колхозларнинг раҳбарлари, бош бухгалтерлари, иқтисодчилари ва бошқа мутахассисларидан страхование тўловларини тўғри ўтказишда давлат страхование инспекцияси ходимларига ҳар томонлама ёрдам кўрсатишларини сўрайди.

Страхование қилинган буюмлар табиий офат натижасида шикастланганда (ҳалок бўлганда) колхозлар бу ҳақда давлат страхование инспекциясига дарҳол хабар қилишлари керак.

Улар шикастланган (ҳалок бўлган) буюмларининг даражасини аниқлаб шу қарорга асосан страхование зарарини тўлайдилар.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ДАВЛАТ СТРАХОВАНИЕ БОШ БОШҚАРМАСИ.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 12.30 — МОСКВА. 18.00 —ТОШКЕНТ. 18.05 Мультфильм, 18.15 — Кинокўрсатув, 18.55 — Қўшиқ — ҳамроҳимиз, 19.45 — «Ахборот», 20.00 —**Сталинград жанги саҳифалари** (телефильмнинг 7-серияси). 20.30 Ўн минут музика. 20.40 — «Ахборот», 21.00 — Ҳамза Ҳакимзода **Ниёзийнинг** адабий портрети. 22.00 — «Вақт» 22.30 — «Ноз-неъмат бунёдкори». 23.00 — **Чегарадаги отишув** (бадиий фильм). ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 11.30 — ТОШКЕНТ. Ўқув программаси. 18.00 — МОСКВА. 18.30 — Фотоҳаваскорлар учун кўрсатув. 19.00 —Ҳужжатли фильм. 19.10—Спорт программаси. 19.50 — «Жасорат», 20.20—**Тонгни қаршилаб** (музикали новелла). 20.40 — Ҳужжатли фильм. 22.00 — Ҳужжатли фильм. 22.30 — «Қўшиқ — 72», УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 19.00 — Тошкент янгиликлари. 19.15 — **Яшаш учун**

номли (кундуз соат 5.30 ва кеч 8.30 минутда), «МОСКВА» (эрталаб соат 10.30 ва кундуз 3 да).

Одам-оркестр; Тахта — «СПУТНИК» (эрталаб соат 11, кундуз 12, 2, 4, 5 ва кеч 6, 7, 9 да); «ДРУЖБА» (эрталаб соат 10.20, 11, кундуз 1, 2.40 минут ва кеч 5, 7, 9 да).

Кромвель (2 серия) — САНЪАТ САРОЙИ (эрталаб соат 11, кундуз 1.30, 4 ва кеч 6.30, 8.45 минутларда).

Рам ва Шам (2 серия) — НАВОИЙ (эрталаб соат 11.40, кундуз 2.30, 5.40 минутларда).

Севги риштаси — «КЎКЧА» (эрталаб соат 11, кундуз 2,5 ва кеч 8 да).

Аёллар ва Берсальерлар — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 1, 5 ва кеч 8.45, 10.30 минутларда).

Ҳур қизлар — «СПУТНИК» (кундуз соат 1 ва кеч 8 да).

Инсонни севинг — «ЧАПКА (кундуз соат 3 да).

Ф. ЭНГЕЛЬС НОМЛИ ТОШ- ...ЛАР ...ТИ ...ДИ